

ประโยค ๑ - ๒
 แปล มครเป็นไทย
 สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑. เตน โข ปน สมเยน สาวตถิยํ วิสาขา มิคารมาตา พหุปุตฺตา
 โหติ พหุนตฺตา อโรคนตฺตา อโรคนตฺตา อภิมงฺคลสมฺมตฺตา ฯ ดาวตเกสุ
 ปุตฺตนตฺตสทสเสสุ เอโกปี อนุตฺตรา มรณปฺตฺโต นาม นาโหสิ ฯ สาวตถิวาสิน
 มงฺคเลสุ ฉณฺเส วิสาขํ ปจฺมํ นิมนฺเตตฺวา โภเชนฺติ ฯ อถกสมฺมํ อุตฺสวทิวเส
 มหาชเน มณฺฑิตปฺปสาธิตे ชมฺมสฺสวนาย วิหารํ คจฺจนฺเต, วิสาขापि
 นิมนฺติตฺถุจฺานเณ ภุจฺิตฺวา มหาลตฺตาปสาธนํ ปสาเชตฺวา มหาชเนน สทฺธิ
 วิหารํ คนฺตฺวา อภรณานิ มุญฺจิตฺวา ทาสียา อทาสี, ยํ สนฺชาย วุตฺตํ “เตน
 โข ปน สมเยน สาวตถิยํ อุตฺสโว โหติ, มนุสฺสา อลงฺกตปฺปฏิยตฺตา อารามํ
 คจฺจนฺติ ฯ วิสาขापि มิคารมาตา อลงฺกตปฺปฏิยตฺตา วิหารํ คจฺจนฺติ ฯ อถโข
 วิสาขา มิคารมาตา อภรณานิ มุญฺจิตฺวา อุตฺตราสงฺเค ภณฺฑิกํ พนฺธิตฺวา
 ทาสียา อทาสี “หนฺนทฺ เช อิมํ ภณฺฑิกํ คณฺหาหีติ ฯ สา กิร วิหารํ คจฺจนฺติ
 “เอวรูปํ มหคฺฆํ ปสาธนํ สีเส ปฏิมุภกํ ยาวปาทปฺปิฏฺฐี อลงฺการํ อลงฺกริตฺวา
 วิหารํ ปวิสิตฺตุํ อยฺตฺตนฺติ ตํ มุญฺจิตฺวา ภณฺฑิกํ กตฺวา อตฺตโน ปุญฺเณเนว
 นิพฺพตฺตาย ปญฺจหตฺถิตฺถามชฺราย ทาสียา หตฺถे อทาสี ฯ สาเอว ตํ คณฺหิตฺตุํ
 สกฺโกติ, เตน ตํ อาห “อมฺม อิมํ ปสาธนํ คณฺห, สตฺถุ สนฺติกา นีวตฺตนกาเล
 ปสาเชตฺตสฺสามิ นนฺติ ฯ ตํ ปน ทตฺวา ฉนฺนมฺภุจกํ ปสาธนํ ปสาเชตฺวา สตฺถารํ
 อุปสงฺกมิตฺวา ชมฺมํ อสฺโสสิ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ชมมสุสวานาวสานเน ภควนฺตํ วนฺทิตฺวา อุกฺขายาสนา ปกฺกามิ ฯ
 สปิสาทา ทาสี ตํ ปสาชนํ ปมฺมุจฺจา ฯ ชมฺมํ สุตฺวา ปน ปกฺกนฺตตาย ปริสาย,
 สเจ กิณฺจิ ปมฺมุจฺจํ โหติ, ตํ อานนฺทตฺเถโร ปฏฺิสามติ ฯ อิติ โส ตํทิวสํ
 มหาลดาปสาชนํ ทิสฺวา สตถฺ อารโจะติ “ภนฺเต วิสาขา ปสาชนํ
 ปมฺมุสฺสิตฺวา คตาคิ ฯ “เอกมฺนฺเต จเปหิ อานนฺทาคิ ฯ เถโร ตํ อุกฺขิปีตฺวา
 โสปาลนฺสฺเสส ลกฺเขตฺวา จเปสิ ฯ วิสาขापิ สฺสฺปิยาย สทฺธิ “อาคนฺตูกคมิก-
 คิลานาทีนํ กตฺตพฺพยฺตฺตํ ชานิสฺสามิติ อนฺโตวิหारे วิจฺริ ฯ ตา ปน อฺปาสิกา
 โย อนฺโตวิหारे ทิสฺวา สฺสฺปิมฺรุตฺลาทีหิ อตฺถิกา ปกฺติยา ว ทหฺรา จ สามเณฺร
 จ ถาลกาทีนํ กเหตุวา อฺปสงฺกมฺนฺติ ฯ ตสฺมีปี ทิวเส ตเถว กรีสุ ฯ วิสาขापิ
 คิลานเ ทหฺเร จ สามเณฺเร จ โอลิเกตฺวา อลฺเณน ทฺวารเณ นิกฺขมิตฺวา
 วิหารุปฺจาเร จิตฺตา “อมฺม ปสาชนํ อاهر, ปสาเชสฺสามิติ อหา ฯ ตสฺมี ขณ
 สปิสา ทาสี ปมฺมุสฺสิตฺวา นิกฺขนฺตภาวํ ญตฺวา “อฺยเย ปมฺมุจฺจมฺหิตี อหา ฯ
 “เตนหิ คนฺตฺวา คณฺหิตฺวา เอหิ ; สเจ ปน มยฺหํ อฺยเยน อานนฺทตฺเถเรณ
 อุกฺขิปีตฺวา อลฺเณสฺมี จาเน จปิ ตํ โหติ, มา อหาเรยฺยาสี, อฺยเยสฺเสว ตํ มยา
 ปริจฺจตฺตฺนฺติ ฯ ชานาคิ กิรฺ สปิสา “มฺนฺสฺสานํ ปมฺมุจฺจกณฺทกํ เถโร ปฏฺิสามตีติ;
 ตสฺมา เอวมาห ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มคอเป็นไทยแปล โดยพยัญชนะ

๑. ก็ โดยสมัย นั้นแล อ.นางวิสาขา ผู้มีการมารดา เป็นผู้มีลูกมาก เป็นผู้มีหลานมาก เป็นผู้มีลูกผู้มีโรคหามิได้ เป็นผู้มีหลานผู้มีโรคหามิได้ เป็นผู้ อันบุคคลรู้พร้อมแล้วว่า เป็นมงคลยิ่ง ย่อมมี ในพระนครชื่อว่าสาวัตถิ ฯ

อ. - ในพันแห่งลูกและหลาน ท. ผู้มีประมาณเพียงนั้นหนา - บุคคล แม้คนหนึ่ง ชื่อว่า เป็นผู้ถึงแล้วซึ่งความตาย ในระหว่าง ไม่ได้มีแล้ว ฯ อ.ชน ท.ผู้อยู่ใน พระนครชื่อว่าสาวัตถิโดยปกติ เชื่อเชิญแล้ว ซึ่งนางวิสาขา ก่อน ยังนางวิสาขา ย่อมให้บริโภก ในมหรสพ ท. อันเป็นมงคล ฯ ครั้งนั้น ครั้นเมื่อมหาชน ผู้อันบุคคลทั้งประดับแล้วทั้งตกแต่งแล้ว ไปอยู่ สุ่วิหาร เพื่ออันฟังซึ่งธรรม ในวันแห่งมหรสพ วันหนึ่ง, แม้ อ.นางวิสาขา บริโภกแล้ว ในที่แห่งตน อันบุคคล เชื่อเชิญแล้ว ประดับแล้ว ซึ่งเครื่องประดับชื่อว่ามहाลดาไปแล้ว สุ่วิหาร กับ ด้วยมหาชน เปลื้องแล้ว ซึ่งอาภรณ์ ท. ได้ให้แล้ว แก่ - อ.คำ ว่า ก็ โดยสมัย นั้นแล อ.มหรสพ ย่อมมี ในพระนครชื่อว่าสาวัตถิ, อ.มนุษย์ ท. ผู้อันบุคคลทั้งประดับแล้ว ทั้งตกแต่งแล้ว ย่อมไป สู่อาราม ฯ แม้ อ.นางวิสาขา ผู้มีการมารดา ผู้อันบุคคล ทั้งประดับแล้วทั้งตกแต่งแล้ว ย่อมไป สุ่วิหาร ฯ ครั้งนั้นแล อ.นางวิสาขา ผู้มีการมารดา เปลื้องแล้ว ซึ่งอาภรณ์ ท. ผูกแล้ว กระทำ ให้เป็นห้อมมีภักทะ ที่ผ้าห่ม ได้ให้แล้ว แก่ นางทาสี ด้วยคำ ว่า แน่สาวใช้ เอาเถิด อ.เจ้า จงถือเอา ซึ่งห้อมมีภักทะ นี้ ดังนี้ ดังนี้ อันพระธรรม สังคหาจารย์ กล่าวแล้ว หมายถึง นางทาสี ไค, - นางทาสี นั้น ฯ ได้ยินว่า อ.นางวิสาขา นั้น ไปอยู่ สุ่วิหาร คิดแล้ว ว่า อ.อัน อันเรา ประดับแล้ว ซึ่งเครื่องประดับ อันมีค่ามาก อันมีอย่างนี้เป็นรูป กระทำ ให้เป็นเครื่องประดับ

อันอันเรา สวมแล้ว ที่ศีรษะ เพียงไรแต่หลังแห่งเท้า เข้าไป สู่วิหารไม่ควรแล้ว
 ดังนี้ เปลื้องแล้ว ซึ่งเครื่องประดับ นั้น กระทำแล้ว ให้เป็นห่อมีลักษณะ ได้ให้แล้ว
 ในมือ ของนางทาสี ผู้ทรงไว้ซึ่งริ้วแรงแห่งช้างห้า ผู้บังเกิดแล้ว ด้วยบุญ
 ของตนนั้นเทียว ฯ อ.นางทาสี นั้นนั้นเทียว ย่อมอาจเพื่ออันถือเอา
 ซึ่งเครื่องประดับ นั้น, เพราะเหตุนี้ อ.นางวิสาขา กล่าวแล้วว่า เนาะแม่
 อ.เจ้า จงถือเอา ซึ่งเครื่องประดับ นี้, อ.เรา จักประดับ ซึ่งเครื่องประดับ นั้น
 ในกาลเป็นที่กลับ จากสำนัก ของพระศาสดา ดังนี้ กะนางทาสี นั้น ฯ ก็
 อ.นางวิสาขา ครั้นให้แล้ว ซึ่งเครื่องประดับ นั้น ประดับแล้ว ซึ่งเครื่องประดับ
 ชื่อว่าฉนัมภูฏกะ เข้าไปเฝ้าแล้ว ซึ่งพระศาสดา ได้ฟังแล้ว ซึ่งธรรม ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ในที่สุดแห่งการฟังธรรม นางวิสาขา ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า
 ลุกจากอาสนะหลีกไปแล้ว ฯ ฝ่ายนางทาสีนั้นของนางวิสาขานั้นลืมห้อมเครื่อง
 ประดับนั้นแล้ว ฯ ก็เมื่อบริษัทธิฟังธรรมหลีกไปแล้ว ถ้าใครลืมห้อมอะไรไว้
 พระอานนทเถระย่อมเก็บของนั้นไว้ ฯ เพราะเหตุดังนี้ ในวันนั้นท่านเห็นเครื่อง
 มหาดาปสาธน์แล้ว จึงกราบทูลแด่ พระบรมศาสดาว่า พระพุทธเจ้าข้า
 นางวิสาขาลืมเครื่องประดับไว้ไปแล้ว ฯ พระบรมศาสดาตรัสว่า จงเก็บไว้ในที่
 สมควรส่วนข้างหนึ่ง อานนท์ ฯ พระเถระ ยกเครื่องประดับนั้นเก็บคล้อยไว้ที่
 ข้างบันได ฯ ฝ่ายนางวิสาขาเที่ยวเดินไปภายในวิหารกับนางสุปปิยา ด้วยตั้งใจ
 ว่า เราจักรู้สิ่งที่ควรทำแก่ภิกษุผู้จรมมา ภิกษุผู้เตรียมตัวจะไปและภิกษุผู้อาพาธ
 เป็นต้น ฯ ก็โดยปกติแล ภิกษุหนุ่มและสามเณรผู้ต้องการด้วยเนยใส น้ำผึ้งและ
 น้ำมัน เป็นต้น เห็นอุบาสิกาเหล่านั้นภายในวิหารแล้วย่อมถือภาชนะมีถาด
 เป็นต้น เดินเข้าไปหา ฯ ถึงในวันนั้นก็ทำแล้วอย่างนั้นเหมือนกัน ฯ
 ฝ่ายนางวิสาขาดรหดู ภิกษุหนุ่มและสามเณรผู้อาพาธแล้วก็ออกโดยประตูอื่น

ยืนอยู่ที่ใกล้วิหารแล้วพูดว่า แม่จงเอาเครื่องประดับมาฉันจักแต่ง ๆ ในขณะนั้น หญิงคนใช้นั้นรู้ว่าตนลืมแล้วออกมา จึงตอบว่า คิฉันลืม แม่เจ้า ๆ นางวิสาขากล่าวว่า ถ้ากระนั้น เจ้าจงไปถือมา แต่ถ้า พระอนันทเถระผู้เป็นเจ้าของเรายกเก็บเอาไว้ในที่อื่น เจ้าอย่าพืงนำมา ฉันบริจาครูปเครื่องประดับนั้นแก่พระผู้เป็นเจ้านั้นแล ๆ นัยว่า นางวิสาขานั้นย่อมรู้ว่า พระเถระ ย่อมเก็บสิ่งของที่พวกมนุษย์ลืมไว้ เพราะฉะนั้นจึงพูดอย่างนั้น ๆ
